

פרשת בא

כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבו (י, א)

מפני מה נענש פרעה, כאשר הקב"ה הוא זה שמכביד את ליבו, ולכאורה אין ביכולתו לפעול אחרת ממה שפעל?

את התשובה לכך נבין באמצעות המעשה הבא:

ליהודי אחד היה דין ודברים עם גוי, ולבסוף תבע אותו הלה למשפט אצל שופט גוי.

הגיע היהודי לפני המשפט אל השופט והניח על שלחנו כמה אלפי דולרים.

"מה זה,?" זעם השופט, "הרי זה שוחד."

"נכון", השיב היהודי, "זה שוחד". "אבל שוחד מטה את לב השופט, ואז לא יעשה כאן דין צדק,"! בערה חמתו של השופט.

"אדני השופט", קרא היהודי בשלוח, "כל מה שאמרת נכון היה אילו היית אתה יהודי, ושני המתדיינים העומדים לפניך גם הם היו יהודים, במקרה כזה היה השוחד מטה את המשפט לטובתי, ואסור היה לתת אותו... אולם, אתה, הלא, גוי וגם המתדיין השני הינו גוי, רק אני יהודי, לכן מטבע הדברים אתה נוטה לטובתו מראש, והכסף שלי נועד רק כדי לאזן את התמונה וכדי לדאוג לכך שדין צדק יקום ויהיה פה."!

כך ארע לפרעה הרשע, אשר כל כולו רע. הוא קבל מכות רבות: דם, צפרדע, כנים, ערוב, דבר ושחין, וכעת חש שאין הוא מסוגל יותר והוא רוצה לשלוח את ישראל, אך לא היה זה מפני שהוא באמת רצה לשלחם, אלא פשוט לא היתה לו בררה אחרת - המכות היו כה כואבות...! לפיכך אומר לו הקב"ה: "הבה נאזן את המצב, אכביד את לבך, כדי שתהיה מאוזן ותוכל להחליט בעצמך אם לשלוח או לא..." כעת, כשהוא מחליט שלא לשלוח - שוב עליו להענש על כך!

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א